

Regler for hiprøver

www.nkk.no

Gyldig fra 01.01.2018 - 31.12.2020

**Norsk
Kennel Klub**

HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innhold

1.	FELLESBESTEMMELSER.....	2
1.1.	ARRANGEMENT.....	2
1.2	DELTAGELSE M.V.....	4
1.3	DOMMERE	6
1.4	OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.....	6
2.	INSTRUKS FOR NKKS REPRESENTANT	10
3.	REGLER FOR HIPRØVER.....	11
4.	BEDØMMELSE KUNSTHI	14
5.	BEDØMMELSE NATURHI	16
6.	UTDANNINGSREGLER FOR PRØVEDOMMER - HIPRØVER.....	18
7.	AUTORISERING, AVAUTORISERING OSV. AV DOMMERE	19

FORMÅL: *Hiprøver skal vurdere hundenes mentale og fysiske egenskaper som hihund for jakt og ettersøk på rev og grevling, samt mårhund og mink. Foruten avlsmessige vurdering, skal prøven avdekke hundens egnethet for hijakt. Før hunden benyttes til jakt under bakken, bør den trenes og prøves med godkjente resultater, for at jakt og ettersøk skal kunne bedrives på en så skånsom måte som mulig for hund og byttedyr. På denne måten kan risiko for skader på hund og byttedyr minimeres.*

1. FELLESBESTEMMELSER

(Gjelder for samtlige prøve kategorier).

1.1. ARRANGEMENT.

1.1.1 Generelt

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klub (NKK), klubb/forbund som er medlem av NKK eller tilsluttet forbund som er medlem av NKK, klubb/forbund som har samarbeidsavtale med NKK eller sammenslutninger av disse.

1.1.2 Søknad om å avholde prøve

Søknad om å avholde prøve skal sendes NKK for godkjenning av NKKs Jakthundkomité. Avdelinger/grupper sender søknad om å avholde prøve til sitt forbund/raseklubb som så koordinerer disse og legger søknadene inn elektronisk til NKK innen fristens utløp. Søknaden må inneholde tid og sted for prøven, samt påmeldingsadresse, påmeldingsfrist og kontaktperson.

Klubber som ikke overholder søknadsfristen kan ikke forventes å bli gitt dispensasjon.

Terminlisten og skriv om søknadsrutiner finnes på www.nkk.no

Terminliste samkjøres av Fagkomiteen for hi.

1.1.3 Prøvedokumenter

Prøvedokumenter hentes fra NKKs nettsider.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes NKK 4 uker før prøven for klarering. Ved bruk av utenlandsk dommer må det oppnevnes norsk NKK-representant.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK de rapporter, som er beskrevet i prøvedokumentene som er hentet fra NKKs nettsider:

- Rapport fra prøvens leder
- Rapport fra NKKs representant
- Rapport fra prøveleder
- Oppgjør for aktivitetsavgift
- Resultatliste i 1 eksemplar
- 1 eksemplar av kritikkskjemaene i original
- Protokoll - prøvedyr

Innen samme frist skal data fra jaktprøveskjema legges inn i DogWeb Arra i henhold til forbundenes ønsker

I søknadspapirene, skal også oppgave over representant for NKK og vara representant sendes til NKK.

Prøvemappen blir returnert fra NKK hvis:

- Dommernummer og/eller dommerens underskrift mangler på resultatlisten.
- Hundenes registreringsnummer ikke er oppgitt eller er feil.

Kritikkene og et eksemplar av resultatlistene sendes direkte til de respektive raseklubber / forbund som oppbevarer skjemaene i minst et år.

1.1.4 Ledelse av prøven

NKKs representant er prøvens høyeste myndighet hva angår tolkning av reglene. Arrangøren oppnevner prøvens leder som er høyeste myndighet på alle andre områder enn tolking av regelverket. Prøvens leder og NKKs representant / vararepresentant kan ikke være samme person. NKKs representant skal være tilstede alle prøvedager ved ordinære/samlede prøver. NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under. Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere.

Prøvens dommere og funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder og utføre oppgaven på en forsvarlig måte slik at prøven kan gå etter det fastsatte program.

Dommer, dommerelev eller dommeraspirant kan ikke bedømme hund i eget eie eller føre hund til bedømmelse den dagen de fungerer.

På naturhiprøve kan ikke dommer dømme hund av eget oppdrett.

Prøveleder og NKKs representant kan etter egen vurdering delta på prøven.

Hundefører skal under prøven følge prøveleder og dommers anvisninger. Ønsker vedkommende å avbryte prøven skal dette meddeles dommer.

Arrangøren oppnevner prøvens leder som er prøvens høyeste tekniske myndighet. Prøveleders myndighet og plikter fremkommer av egen instruks.

1.1.5 Overtegning

Hunder som står for championat har fortrinnsrett. Deretter rangeres det etter alder, yngre foran eldre. Påmeldte hunder som ikke kommer med, skal ha varsel om dette så snart tildelingen er klar.

1.1.6 Avlysning av prøven

Prøvens leder kan i samråd med NKKs representant avlyse, utsette eller avbryte prøven dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven.

Dommer kan avslutte eller utsette bedømmingen når forholdene vurderes slik at det er uforsvarlig å fortsette.

Avlysning av prøve pga. ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene tas til etterretning. Arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende Norsk Kennel Klub en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes opp på forsvarlig måte. Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år.

For øvrig plikter arrangør å avholde terminfestede arrangementer og brudd på denne plikten kan det reageres mot etter NKK lover kap 7.

1.1.7 Godkjenning av prøven

Dersom arrangementet er gjennomført i henhold til regelverket og aktivitetsavgiften er betalt skal prøven anerkjennes av NKK. Resultatene er tellende når prøven er anerkjent.

1.2 DELTAGELSE M.V.

1.2.1 Hunder

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK.

Hunder med norsk eier som er registrert i utenlandsk register må omregistreres til NKKs register før påmelding.

Ved omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige registreringsnummeret. Hunder som er fratatt retten til å delta på prøver av NKK eller samarbeidende utenlandsk kennelklubb, har ikke rett til å starte så lenge utelukkelsen varer.

Alle hunder må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer.

Det er forbudt å starte med hund som har fått øre og /eller hale kupert. Hunder med amputert hale kan starte dersom NKK har utstedt startbevis. NKK utferdiger startbevis når det sendes inn veterinærattest som fyller kravene i kuperingsforskriften. Naturlig stumphale: Det vises til NKUs til enhver tid gjeldende liste over raser med naturlig stumphale.

På prøveområdet er det kun tillatt å medbringe hund som er påmeldt til prøven.

1.2.2 Helsestatus

Hunden må være vaksinert etter de til enhver tid gjeldende regler for vaksinerings, se om dette på www.nkk.no. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises på oppfordring til arrangør.

Hund kan ikke delta dersom den er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager.

For øvrig gjelder dyrevelferdslovens § 26 som regulerer eier og førers ansvar for hunders helse under konkurranser.

1.2.3 Førere

Rett til å delta har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett.

Fører som er fratatt retten til å delta på prøve i sitt hjemland av kennelklubb NKK samarbeider med kan heller ikke starte på prøve i Norge så lenge utelukkelsen varer. Om rett for dommere, prøveleder osv. til å delta se pkt. 1.1.4.

1.2.4 Påmelding og påmeldingsavgift

All påmelding er bindende, og skal skje på eget skjema innen påmeldingsfristens utløp. Påmelding som ikke er korrekt, mangler opplysninger eller kommer for sent har arrangør rett til å avvise. Deltaker som ikke er medlem av en av NKKs medlemsklubber, samarbeidende klubber eller kennelklubb NKK samarbeider med, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Påmelding skjer på eget skjema innen påmeldingsfristens utløp. Skjema kan lastes ned fra www.nkk.no.

Påmeldingsavgiften betales til arrangør senest samme dato som påmeldingsfristen.

Prøvedeltaker som ikke er medlem av medlems klubb eller utenlandsk kennelklubb samarbeidende med NKK, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Frist for påmelding til alle prøver settes i terminlistene av arrangør. Påmelding som helt eller delvis er uleselig, kan arrangøren selv velge å avvise. Etteranmeldelser kan i enkelte tilfeller godtas av den enkelte arrangør, men kun under forutsetning om at disse kan trykkes i katalogen i riktig katalogrekkefølge.

1.2.5 Ansvar og tilbakebetaling av påmeldingsavgift

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas
- Ved forfall legitimert ved veterinærattest.
- Ved dommerbytte etter påmeldingsfristens utløp, dersom deltaker før start meddeler at de ikke ønsker å delta

Påmeldingsavgiften refunderes ikke for hunder som avvises eller utestenges under prøven, se punkt 1.2.6 og 1.2.7.

Ved bortvisning av deltager refunderes ikke påmeldingsavgiften, se punkt 1.4.1.

Eieren og den som disponerer hunden er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. NKK, arrangør, dommer, NKK representanten eller andre som medvirker ved arrangementet ikke ansvar for tap eller skade ut over tilbakebetaling av startkontingenten.

Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

1.2.6 Avvisning av hund

Påviselig syke/skadde hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises.

Løpske tisper får starte helt til slutt på prøven forutsatt at kunsthiet ikke skal benyttes til prøve påfølgende dag. Tispa skal holdes og luftes på anvist plass fra arrangør, helt fram til start. Løpske tisper får ikke trene i hiet dagen før prøve.

1.2.7 Utestengelse av hund

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeilig, f. eks. jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven og gis midlertidig utestengelse fra NKK-arrangementer inntil saken er ferdig behandlet.

Ved utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport, som sendes til NKK første virkedag etter prøven. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Forhold i prøveområdet kan av tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

1.2.8 Doping – kunstig stimulering

NKKs til enhver tid gjeldende antidopingregler skal følges.

1.2.9 Deltakerbegrensning.

Arrangør kan fastsette deltakerbegrensning på arrangementet. Slik begrensning skal varsles i terminlisten.

1.3 DOMMERE

1.3.1 Oppnevning av dommere

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes dommere med autorisasjon for prøvetypen.

Eventuell dommerendring skal, om mulig, meddeles prøvedeltakerne minst en uke før prøven avholdes.

1.3.2 Dommerfordeling, terrengfordeling og startrekkefølge

Prøveledelsen fordeles dommere om det er flere dommere på en prøve.

Startrekkefølgen avgjøres ved trekking etter påmeldingsfristens utløp og før katalogen skrives. I de tilfeller en eller flere førere skal starte mer enn en hund, søkes det i størst mulig grad å ikke tildele startnumre i løpende rekkefølge.

1.3.3 Dommeroppgaver

- Tjenestegjørende dommer er i hvert enkelt tilfelle ansvarlig for at bedømmelsen gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk.
- Dommeren skal påse at førers navn og hundens registreringsnummer er angitt på kritikken og kan foreta stikkprøver på dokumentasjon av dette.
- Under prøven bedømme hundens prestasjoner i henhold til gjeldende regelverk.
- Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avslutte avprøvingen.
- Sørge for at hundefører og eventuelt andre tilstedeværende får klare anvisninger, slik at hundens mulighet til å gjennomføre en normal prestasjon verken forbedres eller reduseres.

1.3.4 Instruksjoner for prøveleder ved hiprøver.

- Det er prøveleders plikt å se til at prøvedyret er i fin form og behandles humant
- Prøvens leder må være tilstede under hele prøven (gjelder ordinære prøver)
- Prøvens leder kan starte med egen hund
- Prøvens leder skal påse at eier og fører er gjort kjent med prøvereglene, og at deltakere som måtte overtre reglene blir bortvist

1.4 OPPTREDEN, DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER

1.4.1 Opptreden og disiplinærforhold

Fører skal følge prøvereglene, opptre sportslig og på en måte som ikke skader hundesporten eller dens anseelse under og i forbindelse med prøven. Også før og etter prøven skal deltakere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse.

Deltakere og tilskuere skal rette seg etter anvisning fra dommer og prøveledelsen.

Deltager skal respektere dommerens avgjørelser. Retten til å klage på avgjørelser er regulert i punkt 1.4.2. Usportslig opptreden i forbindelse med dommerens beslutninger er ikke tillatt. Brudd på regler eller anvisninger fra dommer eller prøveledelsen kan medføre advarsel eventuelt bortvisning fra prøveområdet.

Dommer og prøveleder som observerer alvorlige forseelser plikter å rapportere disse til NKK representanten innen prøvens avslutning. Disiplinære forhold i forbindelse med prøven kan også

av enhver tilstedeværende rapporteres til dommer, prøveledelse eller NKKs representant innen prøvens utløp.

For øvrig gjelder NKKs lover kapitel 7.

1.4.2 Klager

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages. Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene kan før prøven avsluttes innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet.

1.5 Dispensasjon

NKKs Hovedstyre/NKKs jakthundkomité kan når særlige omstendigheter gjør det påkrevet dispensere fra disse regler generelt eller i enkelttilfeller

1.6 Etikk

Etikk er teorien om hva som oppfattes som riktig og galt blant en gruppe mennesker. Forskjellige grupper kan ha forskjellig oppfatning av hva som er god og dårlig etikk. Når det gjelder etikk i dommersammenheng bør det være enighet om hvilke prinsipper som legges til grunn for utøvelsen av dommervervet.

Retningslinjene gjelder for samtlige prøvedommere og på samtlige arrangement arrangert av samarbeidende klubber tilsluttet NKK, samt i andre sammenhenger hvor vedkommende kan bli assosiert med sin dommerstatus.

Etikk er ikke det samme som regelverk. Det er flere lov- og regelverk som regulerer dommers plikter og rettigheter i NKK.

Dommerens oppgaver

Dommeren er gjennom sine vurderinger av hundenes egenskaper viktige premissleverandører for den systematiske avl som foregår i regi av NKK, NKKs medlemsklubber og oppdrettere i de enkelte rasene.

Dommerens objektivitet og integritet må aldri kunne trekkes i tvil. Det er derfor viktig at de formelle kravene til integritet er oppfylt, at dommer er objektiv og uavhengig, samt at alle deltagere opplever en rettskaffen dommeroppførsel.

Under bedømming av hundene skal dommeren ha sin oppmerksomhet rettet mot hundene og deres prestasjoner. Dommer har ansvar for å være konsentrert om oppgaven og skal yte en så god prestasjon som mulig. Dette innebærer at dommeren må være i god form og fremstå presentabel. Unødvendig fokus på eventuelle meddommere, mobiltelefoner og andre distraksjoner sår tvil om dommerens fokus og må ikke forekomme.

Dommer plikter å holde seg oppdatert på alle regelverksendringer. Videre må dommer delta på dommerkonferanser, og har en selvstendig plikt til å gjøre seg kjent med signaler og regelverkstolkninger fra disse.

Forholdet til Norsk Kennel Klub

Prøvedommere bosatt i Norge autoriseres av NKK. Opptak som dommerkandidat skjer etter en vurdering av personlige og faglige egenskaper. Autorisasjonen krever god faglig progresjon i tillegg til at det ikke avdekkes personlige egenskaper uforenelig med dommergjerningen under utdanningsperioden. En dommer må opptre slik at vedkommende holder det etiske nivået et fremtredende verv som dommer krever. Dette gjelder så vel eget hundehold som i hundesporten

for øvrig. En dommere må være sin oppførsel bevisst ikke bare i dommerrollen, men også som deltager, tilskuer, arrangør og i andre sammenhenger hvor dommerens opptreden og utsagn blir vurdert. Det er uforenlig med dommervervet ikke å fremstå upartisk og objektiv. Dokumenteres en slik oppførsel skal vedkommende dommers autorisasjon tas opp til vurdering. Derfor skal det ikke kunne stilles spørsmålstegn ved dommerens moralskeandel i tilknytning til hundesporten eller dommerens eget hundehold.

NKK støtter sine dommere, og det forventes samme lojalitet ovenfor NKK fra dommerne.

Forholdet til arrangør

Invitasjon til å dømme skal gjøres skriftlig, og krever et skriftlig svar. Dersom det er økonomiske forhold ut over de satser som gjelder for godtgjørelse til dommere i den aktuelle prøveform, skal dette avtales før endelig avgjørelse om dømming tas. Dommere og arrangør skal innledningsvis også avtale reiseomkostninger, innkvartering, bespisning, ankomst- og avreisedato og andre praktiske detaljer.

Dommer må ikke gi avbud til avtalte dommeroppdrag uten at det foreligger tungtveiende velferdsgrunner.

En dommer er arrangørens gjest og representerer NKK under hele prøven. Dommeren skal opptre høflig og bidra til et trivelig arrangement.

Bedømmelse og forholdet til deltager

Fra det øyeblikket dommeren ankommer arrangøravdeling er denne å betrakte som en representant for NKK. Det påligger derfor dommeren å opptre korrekt og høflig, møte presentabel, uthvilt og i god form. Dette gjelder så lenge dommeroppdraget varer.

Før prøven starter skal dommer presentere seg og eventuelle dommerkandidater, og redegjøre for hvordan dagen er tenkt, med mindre dette er overlatt til prøveleder.

Dommeren skal være positiv og holde konsentrasjonen gjennom hele dagen og ovenfor alle hunder.

Dommer bedømmer utelukkende det vedkommende observerer, og skal ikke ta hensyn til hundens bakgrunn, tidligere meritter, oppdrett eller hvem som fører eller eier hunden.

Alle deltagere skal behandles likt. Dommer kan veilede fører dersom dette ikke påvirker hundens prestasjoner direkte.

Dommer skal ikke henvende seg til deltager med direkte spørsmål om hundens avstamning, tidligere premiering eller annet som kan indikere utenforliggende hensyn ved bedømmelsen.

Etter at prøven er avsluttet skal dommer gi en orientering til fører om prestasjonen slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform. Etter en slik redegjørelse kan dommer besvare spørsmål som klargjør dommerens syn. En diskusjon med fører, eller at fører fremfører sine synspunkter skal ikke forekomme.

Prøvedeltager har ved å melde på sin hund bedt om dommerens vurdering, og det forventes at deltager respekterer denne. Prøvedeltager som viser en utilbørlig opptreden under prøvedagen, klandrer eller demonstrerer mot dommerens avgjørelser, kan av dommer gis advarsel eller bortvises fra området. Det er opp til dommer å vurdere om det skal skrives rapport på vedkommende slik det er beskrevet i regelverket for hver prøveform.

Forholdet til NKK representant

På alle prøver er det oppnevnt en NKK representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår regelverkstolkning. NKK representanten skal gjennomgå prøvens papirer og innstille prøven til godkjenning. NKK representantens oppgaver og myndighetsområde er beskrevet i "Instruks for NKKs representant".

Dommer, prøveledelse og NKK representant må sammen bidra til et best mulig arrangement både

faglig og sosialt ved et samarbeid med respekt for hverandres oppgaver og synspunkter. NKKs representant må respekteres, også i de tilfeller der denne har en klart svakere faglig bakgrunn enn dommeren. Et positivt samarbeid kan hjelpe alle parter til å oppnå et godt resultat.

Forholdet til andre dommere

Dommere skal opptre med absolutt lojalitet ovenfor andre dommere.

Som tilskuer må en dommer derfor aldri snakke nedsettende om en fungerende dommer selv om vedkommende er uenig i bedømmelsen.

I slike tilfeller kan dette tas ved anledning på tomannshånd med fungerende dommer, og da i den hensikt å bidra til en positiv faglig videreutvikling.

Som dommer blir man vurdert til å ha spesielt god kunnskap om hund. Man må derfor ikke uttale seg negativt om hunders prestasjoner når en selv går som deltager.

Dommere kan tolke hunders arbeid forskjellig, derfor skal fungerende dommers integritet alltid respekteres.

Dommerkandidater

Dommer som har med seg dommerkandidat (elev/aspirant) har en viktig funksjon.

Rettledning, opplæring og evaluering skal skje etter de retningslinjer som er utarbeidet for dette i den enkelte prøveform.

Dersom fungerende dommer er i tvil om kandidatens prestasjoner holder forventet nivå er det bedre å underkjenne kandidatarbeidet, da dette vil medføre at kandidaten må ta et ekstra arbeid og vil da lære mer før en eventuell autorisasjon.

Dommerkandidater bør gå for dommere de ikke har et for nært forhold til.

Sosiale medier

Ved bruk av sosiale medier skal dommere være bevisst sin posisjon og status som dommer.

For å opprettholde objektivitet må dommer vurdere om man i det hele tatt skal skrive noe om hunders prestasjoner, uavhengig om de er gode eller dårlige.

Det er en selvfølge at man ikke skriver om eller kommenterer en dommerkollegas dømming.

NKKs regelverk for nettvett må leses og praktiseres.

Konklusjon

Dommere bør være positiv, se etter det beste i hundene, opptre korrekt og vise avmålt høflighet så lenge bedømmelsen varer. Dommeren skal være objektiv, behandle alle likt, stille best mulig forberedt, være i god form og presentabel.

Dommeren skal være seg bevisst på at vedkommende oppfattes som dommer i alle sammenhenger, også på sosiale medier, og skal opptre i henhold til dette.

.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT

1. NKKs representant oppnevnes av arrangør.
2. Representanten er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av regler og bør være autorisert kunsthiprøvedommer. NKK's representant skal ved ordinære/samlede prøver være til stede under hele prøven. Ved naturhi prøver skal representanten være tilgjengelig. Representanten skal være fortrolig med prøvereglene.
3. Om disiplinære forhold oppstår, tar prøvens leder dette opp med NKKs representant og saken forsøkes løst på stedet. Hvis dette ikke lykkes, skal man innrapportere saken til NKK.
4. NKKs representant skal gjennomgå dommerkritikkene fra gjennomført prøve, og spesielt kontrollere at det er overensstemmelse mellom beskrivelse og premiegrad. Hvis dette ikke er tilfelle, skal NKKs representant ta dette opp på stedet med vedkommende dommer. Premiegrad kan eventuelt endres på stedet, forutsatt at feil bruk og/eller fortolkning av prøvereglene kan påpekes. Den fastsatte premiegrad kan etter dette ikke endres dersom det ikke påpekes formelle feil ved arrangementet.
5. For å unngå problemer etter at prøven er avholdt, skal NKKs representant, så langt som mulig, benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser, og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.
6. Når prøven er avsluttet skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter. Hvis prøven er så stor at dette ikke er mulig, sender prøveleder dokumentene til NKKs representant så snart som mulig etter avholdelsen. NKKs representant sender sluttelig prøven til NKK med sin innstilling.
7. Hvis det fungerer aspiranter ved prøven, skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disse arbeider sammen med de aktuelle dommere.

3. REGLER FOR HIPRØVER

3.1 Klasseinndeling for kunsth- og naturhiprøver.

Prøven gjennomføres med to klasser:

- En klasse for **forliggere** som skal illudere grevlingjakt med vedvarende halsing foran rovdiret.
- En klasse for **revesprengere**, som skal illudere revejakt med flere korte og skarpe angrep på rovdiret.

På påmeldingsskjemaet skal det oppgis om hunden skal prøves som forligger eller sprenger.

Kunsthprøver arrangeres kun som ordinære prøver.

Naturhiprøver arrangeres kun som bevegelige prøver..

Hunder yngre enn 12 måneder kan ikke starte på en kunsthprøve.

Hunden skal ha fylt 24 måneder for å kunne starte på naturhiprøve, og må tilfredstille brukskrav for Norsk hichampionat.

3.2 Gjennomføring av prøven

Prøven skal arrangeres og gjennomføres slik at prøvedyret og hunder unngår skade og blir behandlet på mest mulig human måte.

3.3 Hiets konstruksjon

Hiet skal følge gjeldende spesifikasjon og godkjennes av en autorisert hiprøvedommer via NTK eller NDF.

For prøving av sprengere skal hiet være konstruert slik (alle oppgitte mål er innvendige):

- Hiets ganger skal være 20x20 cm.
- Nåløyene skal være 30 cm lange. Stående nåløye skal være 13 cm i bredden og 17 cm i høyden. Liggende nåløye skal være 17 cm i bredden og 13 cm i høyden. Nåløyene skal konstrueres slik at det ikke forekommer skarpe kanter, fliser eller annet som kan medføre skader på hunden.
- Hylla: Avstand fra bunnen av brønnen og opp til hylla skal være 60 cm. Hylla skal være 60 cm lang.
- Vanngraven skal være konstruert slik at minste avstand mellom vann og tak er 10 cm.
- Sandvoll benyttes kun ved prøving av forliggere. Sandvullen skal være ca. 30 cm i bunn.
- Gitter skal være av plaststenger og maks avstand mellom stengene skal være 15mm.

For prøving av forliggere gjøres følgende endringer:

Raskeste inngang (frigangen) til prøvedyret skal fungere som blindgang og ha stengeluke framme ved prøvedyret. Brønngangen skal fungere som blindgang og ha stengeluke framme ved prøvedyret. Utgangen nærmest sandvullen stenges i begge ender. Ellers er hiets konstruksjon den samme som ved prøving av sprengere.

3.4 Prøvedyr

Generelt.

Som prøvedyr skal det kun brukes rev og den skal være oppdrettet i fangenskap. Reven skal være utvalgt, forberedt og trent i forhold til funksjonen som prøvedyr, jmf. « Interne retningslinjer for revehold og hitrening», NTK (Norsk Terrier Klubb) og NDF (Norske Dachshundklubbers Forbund).

Transport

Transportkassen som anvendes skal ha sklisikker bunn, samt størrelse og utforming som beskrevet «Interne retningslinjer for revehold og hitrening», NTK og NDF. Reven skal ikke holdes i transportkassen i lengre tid, kun ved frakt til og fra prøvested, samt i kortere pauser. Om oppholdet strekker seg over mer enn 2 timer, dog maks 4 timer, skal reven ha tilgang på friskt vann inne i transportkassa.

Under prøven

Reven skal være plassert i «revekassa», som har kontakt med de kunstige higangene der hunden befinner seg under prøven. Rev og hund er forhindrede fra fysisk kontakt vha. et tykt gitter. Reven kan når som helst trekke seg bort fra hunden til den tette delen av revekassa. Se vedlagte tegning av kunsthianlegg. Detaljert beskrivelse samt tegninger av kassen finnes også i «Retningslinjer for revehold og hitrening», NTK og NDF.

Flytting av reven

Overføring av reven mellom transportkasse og prøvekasse, skjer ved at kassene plasseres helt inntil hverandre og dyret sluses direkte fra den ene til den andre kassen. Reven skal forflytte seg selvstendig mellom kassene. Nakketang skal ikke brukes ved flytting av reven.

Temperaturforhold under prøven

Maksimum lufttemperatur under hiprøver; 23°C. Ved høye temperaturer skal arrangøren vurdere å flytte prøven til tidlig morgen eller kveld. Hensyn til prøvedyret skal alltid ha første prioritet. Prøvekassen skal være plassert i skygge og reven må tilbys vann jevnlig. Den kan med fordel dusjes med vann dersom temperaturen ligger oppunder 23°C.

Prøvetid, intervaller og pauser

Reven skal maksimalt anvendes i 4 timer pr. prøvedag, med flere korte pauser innimellom. Strekker prøvetiden seg over 2 timer, skal reven også ha en lengre pause. Prøvedyr som ikke anvendes skal stå på et skyggefullt sted med tilgang til vann.

Protokoll - prøvedyr

Ved hvert prøvetilfelle skal prøveleder føre protokoll vedr. prøvedyret. Her skal følgende oppgis:

- Identifisering av prøvedyr (oppstillingssted)
- Prøvedato og -sted
- Lufttemperatur og værforhold
- Revens totale tid i prøvekasen
- Total tid fra reven ble overført til transportkassen til den er tilbake til oppstillingsstedet.
- Navn på den som har ansvar for reven under prøven.

Protokollen skal sendes inn til NKK sammen med resten av prøvepapirene.

3.5 Premiering

Følgende premiegrader kan tildeles på kunsthøi:

- 1. premie for meget godt arbeid
- 2. premie for godt arbeid
- 3. premie for godtagbart arbeid
- 0. premie for ikke godkjent arbeid, eller om hunden trekkes etter at prøven har startet.

Hund som oppnår 1. premie og som har vist utmerket arbeid, kan tildeles Cert.

Hunder skal ikke rangeres innbyrdes.

På naturhøi tildeles godkjent/ikke godkjent.

4. BEDØMMELSE KUNSTHØI

4.1 Bedømmelse og godkjenning.

Formålet med bedømmelsen skal være å konstatere:

- a. Hundens jaktlyst, evne til å ta seg frem i hiet, raskhet i søket, energi og dyktighet i å få kontakt med prøvedyret. Hunden skal villig gå inn i hiet, raskt og stille undersøker det, og snarest søke kontakt med prøvedyret.
- b. Hundens skarphet, rutine og arbeidsmåte foran prøvedyret. Hunden skal være utholdende, skarp og vise energi og klokskap i sitt arbeid med prøvedyret. Hunden skal med utfall, kombinert med smidighet og raske parader, provosere prøvedyret. Avbrytelse av den direkte kontakt med prøvedyret, med den tydelige hensikt å finne nye adgangsveier, må anses som et pluss for hund som prøves som sprenger.
- c. Hundens mål og bruk av målet. Det må kreves at hunden er ærlig ved bruk av målet, og at den under kontakt med prøvedyret har et godt hørbart mål.
- d. Hundens størrelse egner seg til hijakt.

Hundens egenskaper skal vurderes etter følgende:

- a. Skarpheten, dvs. hundens dyktighet og evne til å være truende for prøvedyret uten selv å utsette seg for unødig risiko.
- b. Bevegelighet, dvs. hundens vilje til å avbryte angrepene for å søke ny gang eller til å gå ut av hiet.
- c. Evnen og viljen til å forsere hindringer, målet, raskhet i søket og i lydighet.
- d. Ærlighet.

Diskvalifiserende feil er:

- a. Manglende evne/vilje til å søke seg inn i hiet.
- b. Manglende evne/vilje til å angripe reven.
- c. Halsing/losliknende mål i gangene.
- d. Manglende evne/vilje til å forsere hindere.
- e. Hund som blir liggende å halse på plate mer enn 30sek.
- f. Hund som ikke bruker målet under angrep.
- g. Forligger som beveger seg tilbake til hjørnekassa.

Maks prøvetid for forliggerere er 20 minutter. Maks prøvetid for sprengere er 15 minutter. Hundene skal være i kontakt med prøvedyret innen 5 minutter etter slipp.

4.2 Bedømmelse sprenger.

Hunden slippes fra anvist plass ved inngangen til frigangen og søker selv inn i en av inngangene. Hunden bør helst søke i den retning som fører anviser. Hvis ikke hunden innen rimelig tid går inn i hiet, kan føreren etter dommerens anvisning gå frem og vise hunden inn i en av inngangene. Føreren skal deretter umiddelbart vende tilbake til sin plass.

Når hunden slippes skal alle ganger være åpne. En ideell sprenger skal første gang den treffer på prøvedyret vise at den etter heftige utfall, spontant avbryter og går ut eller søker nye veier. Avbryter ikke hunden selv etter maksimalt 4 minutter, avstenges kontakten mellom hunden og prøvedyret med en plate. Hunden må bryte spontant minst én gang for å kunne tildeles 1. premie og minst to ganger for å kunne tildeles cert.

Etter at hunden har brutt, skal den samme prosedyren gjentas i de to andre gangene. Hvis hunden vender tilbake til en gang hvor den tidligere har angrepet prøvedyret uten at alle gangene er prøvd, skal gangen holdes avstengt inntil hunden har funnet prøvedyret i alle tre gangene.

Hvis hunden går ut av hiet etter heftige utfall på prøvedyret, kan dette være et pluss for hunden. Hunden skal dog selvstendig og snarlig søke seg inn i hiet igjen, og i alle tilfeller når føreren, etter dommerens anvisning, oppfordrer den til det. Etter at hunden har fullført angrep i alle tre gangene skal den oppsøke en ny valgfri gang. Når dommeren har sett tilstrekkelig av hundens arbeide, skal føreren forsøke å kalle hunden ut.

Kommer hunden raskt og villig ut, skal dette anses som et pluss.

4.3 Bedømmelse forligger

Hunden slippes fra anvist plass ved inngangen til frigangen og skal stille søke seg fram til prøvedyret. Hunden bør teste prøvedyrets styrke gjennom noen angrep, men bør siden ikke uroe prøvedyret når dette ligger rolig. Hvis prøvedyret rører på seg eller forsøker å bryte ut, skal imidlertid hunden straks gjøre utfall. Dersom reven ikke selv er aktiv under prøveforløpet skysses den fram for å teste om hunden følger opp utbruddsforsøk.

Dommeren skal prøve hundens mål og øvrige egenskaper i ca. 15 minutter etter første kontakt, før prøven avsluttes. Hund som underveis i prøven beveger seg helt tilbake til hjørnekassa anses å ha brutt prøven.

5. BEDØMMELSE NATURHI

Prøveperiode 21. august til 31. januar på grevling og 21. august til 31. mars på rev.

5.1 Bedømmelse og godkjenning

Det er svært viktig at dommer har god erfaring med praktisk hijakt begge former. Hunden må ha oppnådd brukskrav for championat på kunsthiprøve for å kunne meldes opp til naturhiprøve. Det tillates å bruke hipeil. Premieringsgraden er godkjent eller ikke godkjent. Hunden må ha fylt 24 måneder for å starte på naturhiprøve. Det kan ikke bedømmes flere hunder på samme rev eller grevling i samme hi. Dommer kan ikke dømme hund av eget oppdrett.

Etter endt prøveperiode skal det avholdes dommerkollegie med minimum 2 til 3 dommere for å gjennomgå kritikker og bedømming.

5.2 Bedømmelse sprenger

Skal bedømmes etter:

- Jaktlyst
- Skarphet
- Bevegelse
- Mål
- Ærlighet
- Lydighet (Hvis mulig)
- Evne til å få reven til å forlate hiet.

Etter dommeren har satt ut poster slippes hunden i nærhet eller på hiet. Hunden kan avsøke oppå hiet, dog ikke for lenge, før den stille går inn og søker kontakt med reven. Ved første møte med reven skal den ha heftige eksplosive angrep uten å utsette seg selv for unødig fare, for så å avbryte angrepet og prøve å finne en annen vei inn til reven. Om hunden ved avbrytning av angrepet kommer ut på bakken for så å gå raskt inn igjen er det ofte bare en fordel. Det arbeid som ikke er i direkte kontakt med reven skal foregå uten unødig halsing. Hundens mål skal være godt hørbart. Etter gjentagende angrep bør reven være drevet ut av hiet. Tiden det vil ta og få reven ut vil avhenge av hundens arbeid og hiets størrelse og topologi, dog bør det ikke gå mer enn 20 minutter etter første kontakt med reven. Godkjenning kan kun utstedes når reven utsettes for skuddsjanse. Hunden bør kunne kalles ut. Hvis hunden ikke oppnår kontakt med reven innen rimelig tid kan prøven avbrytes av dommer.

Bør være i kontakt innen 20min men dommer utviser skjønn etter hiets kompleksitet.

Reven bør være ute innen 20min etter første kontakt.

5.3 Bedømmelse forligger

Skal bedømmes etter:

- Jaktlyst
- Skarphet
- Evne til å ta seg frem i hiet
- Arbeidsmåte
- Mål
- Ærlighet
- Lydighet (Hvis mulig)

Hunden slippes oppå hiet eller i nærheten. Den går stille inn og avsøker hiet, inntil den får kontakt med grevlingen. Gi hunden god tid slik at hunden får satt fast grevlingen i en endegang eller lignende slik at den kan holde grevlingen på plass og ikke stresse grevlingen unødige ved å være for pågående. Hunden skal kun sette grevlingen på plass ved eventuelle utbruddsforsøk. Den skal ligge tett på grevlingen og jobbe med godt hørbart mål, uten å presse den for hardt. Når nedslag blir gjort ser vi ofte at grevlingen gjør utbruddsforsøk. Da er det viktig at hunden setter grevlingen på plass. Det er viktig at hunden har utholdende jaktlyst og skarphet, så den ikke avbryter arbeidet før nedslag og jakten er ferdig. Ofte kan det ta lang tid (flere timer). Hunden bør kunne kalles ut, og hunden skal også være ærlig under sitt arbeide. I hi der nedslag er umulig for å få avsluttet prøven men hvor hunden har gjort et godkjent forliggerarbeid skal hunden godkjennes. Hunden må jobbe minst en time før man begynner å grave, eller kaller den ut, utkalling blir gjort etter dommers ordre.

6. UTDANNINGSREGLER FOR PRØVEDOMMER - HIPRØVER

- 6.1** Kandidater som fyller kravene skal sende søknad om elevstatus til NTK/NDF, som videresender søknaden med kommentarer til Fagkomiteen for hi for eventuell godkjenning av kandidaten.

Krav til kandidaten:

Skal ha trent og ført minst 1 hund til minst to premieringer, hvorav én 1. premie.

Kandidaten skal ha jegerprøven og praktisk erfaring fra hijakt med hund

Kandidaten skal ha fungert aktivt som hjelpeinstruktør på hitreninger i minst 60 timer

fordelt på minimum to sesonger. Skal ha fungert for minimum to hovedinstruktører hvorav minst en autorisert hiprøvedommer.

Følgende dokumentasjon skal vedlegges søknaden:

- anbefaling fra egen klubb.
- Kopi av kritikkskjemaer på egne hunder fra hiprøve.
- Kopi av gyldig jegeravgiftskort.
- Dokumentasjon, med anbefaling fra hovedinstruktørene, på fastsatt skjema for tjenestegjøring som hjelpeinstruktør.

- 6.2** Kandidaten mottar et dommerutdanningskort som skal følge ham/henne under hele utdannelsen. Her skal det påføres når, hvor og ved hvilke prøver de forskjellige funksjoner er gjennomgått med gyldige underskrifter. Dommerutdannelsen administreres i sin helhet av spesialklubben. Kandidaten må være medlem i en av NKKs medlemsklubber.
- 6.3** Kandidaten skal gjennomføre kurs i dommeretikk med gjennomgang av prøveregler.
- 6.4** Elev- og aspirantarbeid kan kun avlegges ved terminfestede prøver. Før aspirantarbeidet avlegges, må spesialklubbens krav om gjennomført dommerkurs være oppfylt.
- 6.5** Kandidaten må – som elev – gå for minst én dommer som ikke er den samme som hovedinstruktøren i hjelpeinstruktørperioden. Eleven skal bedømme minst 10 hunder på kunsthi hvorav minst 5 premierte. Eleven skriver egne kritikker.
- 6.6** Kandidaten må – som aspirant – gå for minst 2 dommere og bedømme minst 15 hunder på kunsthi og minst en hund på naturhiprøve. Blant hundene skal det finnes både forligger og sprengere og både terrier og dachs. Minst én forligger og 5 sprengere skal gå til premiering på kunsthi. Om forligger ikke går til premiering kan dommer avgjøre om arbeidet er godt nok for aspiranten til å skrive kritikk på. Blant sprengere skal både dachs og terrier være premierte.
Aspirantarbeidet behandles av dommer. Ved denne behandling skal NKK representanten og-/eller prøveleder (hvis dommer og NKK-representant er samme person) være tilstede. Det blir her avgjort om aspiranten har avlagt et arbeid som kvalifiserer ham/henne til dommer. Ved tvil, kan aspiranten innkalles og eksamineres i regler, og evt. forklare nærmere sin bedømmelse.
- 6.7** Aspiranten leverer fortløpende inn sine kritikker til prøvens leder. Dette skal skje før dommeren gjennomgår sin egen bedømmelse med prøvedeltaker.
- 6.8** Dommeren kan etter 3 års tjeneste tildeles dommerelev og aspirant. Vedkommende skal legge stor vekt på elevens praktiske utdanning, samt la aspiranten selvstendig gjennomføre hele bedømmelsen. Aspirantens kritikker skal kontrolleres og de respektive dommere skal avgi en uttalelse om aspirantens arbeid. Dommer kan ikke ha dommerelev og aspirant samtidig. Det kan gå flere dommerelever pr dommer, men kun en aspirant.

- 6.9** Dersom dommeren har hatt aspirant, skal kritikken for disse sendes i egen lukket konvolutt til NKKs administrasjon sammen med øvrige prøvepapirer. Konvoluttene skal merkes med følgende: Dommer, aspirant, prøvekategori og prøvens ref.nr. Dette sendes i en konvolutt for hver aspirant.
- 6.10** For å kunne innstille aspiranten til autorisasjon, fylles utdanningskortet for elev/aspirant ved jaktprøver ut med de nødvendige data. Kortet, aspirantarbeidene og passfoto sendes deretter til NKK, som avgjør om aspiranten autoriseres og utsteder dommerkort. Hvis man ikke finner å kunne innstille aspiranten til autorisasjon, skal dette påføres kortet. Det skal også påføres om han/hun anbefales å gå opp til ny prøve eller ikke, evt. hvor lenge aspiranten anbefales å vente.

7. AUTORISERING, AVAUTORISERING OSV. AV DOMMERE

7.1 Autorisasjon og avautorisering

NKK Hovedstyre eller den Hovedstyret har delegert myndighet til har ansvaret for å autorisere og avautorisere jaktprøvedommere etter innstilling fra det aktuelle utdanningsutvalg. For å kunne bli autorisert kreves det hovedmedlemskap i en av NKKs medlemsklubber.

7.2 Opprettholdelse av dommerautorisasjon

Det kreves hovedmedlemskap i en av NKKs medlemsklubber for opprettholdelse av autorisasjon. Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Dommer som ikke lenger anses for å være faglig kvalifisert kan det reageres mot på en eller flere av de følgende måter: Avautorisering, advarsel, pålegge om å delta på dommerkonferanse, pålegg om å ta hele/deler av utdannelsen på nytt eller å avlegge eksamen på nytt. Tap av autorisasjon som følge av adferd som er uforenlig med dommerrollen er en disiplinær sak og må behandles etter bestemmelsene i NKK lover kap 7.

Dommer som flytter fra Norge permanent skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. For dommere med midlertidig bopel i annet land gjelder de til enhver tid gjeldene regler i NKK for dommerautorisasjon, se www.nkk.no. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon.

7.3 Regodkjenning

Dersom en dommer blir avautorisert må ny autorisasjon søkes. Det må da avlegges nytt aspirantarbeid.

Hund til
nytte og glæde